

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Svmmvla Casvvm Conscientiae De Sacramentis

Gretser, Jacob

Ingolstadii, 1611

Antipharmacum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40295

profundè demergi conueniat eos, qui baptizantur. Et sanè, si spectes quid baptismus significet, idem requiri videbis. Hoc enim significat, ut vetus homo & natiuitas nostra plena peccatis, quæ ex carne & sanguine constat, tota per diuinam gratiam demergatur. Debat igitur modus baptizandi respondere significationi Baptismi, ut certum ac plenum eius ederet signum.

Antipharmacum.

Tom. 7. latino.
Viteb. fol. 378.

VIDETVR *Cassia* noster velle immersionem ad baptismum esse simpliciter necessariam. Sed Lutherus opponimus Lutherum, qui homilia secunda de Baptismo ita scribit: *Vides baptizandum aquis immergi aut perfundi. Hic scio eum baptismum verum esse baptismum.* Verus igitur baptismus sine immersione, cum perfusione seu affusione, seu aspersione aquæ verè potest subsistere. Non est igitur verum, quod Lutherus ait, *baptismum ex vi Ety- mi seu notationis suæ* requirere immersionem; nam *Baptismus* significat etiam *lauare & tingere*; lotio autem & tinctio absque immersione; sola perfusione seu aspersione perfici potest, ut patet experientia; quia & manus, & caput, & alia membra quis tingere, & lauare potest absque vlla in aquam immersione; sed sola affusione seu aspersione. Neque Germanicum vocabulum aduersatur, nam vulgari cõsuetudine dicimus: *Man hat ihn redlich taufft. Er ist dapffer taufft worden:* hoc est, egregiè baptizatus est; qui loquendi modus etiam tunc obtinet; cum quis non est immersus, sed vel perfusus, vel etiam imbribus ex sublimi lapsis, probè madefactus.

Neque baptismi significatio repugnat, ut sibi Lutherus persuadet; quæ alia non est, quàm ut peccata nostra ablui & penitus elui indicentur; abluuntur autem & eluuntur.

eluantur non ſola immerſione, ſed & aquæ infuſione & aſperſione. Quocirca baptiſmus generatim peccati ablutionē ſignificat, ſiue ea fiat per immerſionem, ſiue per ablutionem.

At nūc audiat *Caiſta* noſter Beza, & ab illo patienter, quæ neſcit, diſcat. Nam in Quæſtionibus & Reſponſionibus de Sacramentis, quæſt. 152. obiicit ſibi Beza. *At Dei verbum immerſionem videtur requirere* (in baptiſmo) *Reſpondet Beza. Fateor hoc declarare nomen ipſum baptiſmi præciſa ſignificatione acceptum:* (erras, Beza, quia τὸ βαπτίζω generali notione lotionem, ſeu ablutionem ſeu tinctionem ſignificat, ſiue fiat per immerſionem, ſiue per aſperſionem & affuſionem.) *neque mirum eſt in adultis hoc fuiſſe obſeruatum, præſertim in Iudea, & calidis illis regionibus, in quibus id fieri nullo valetudinis periculo potuit. Sed ſpectādum ipſum Baptiſmi ſcopum arbitror, quem etiam ſimplici aſperſione aqua, perfuſis infantibus, retineri conſtat, quemadmodum in legalibus purificationibus (quibus noſter quoque Baptiſmus adumbratus eſt) aſperſio ſufficiebat: neq; magnopere laborandum, multane an pauca aqua totum corpus mergatur, an caput duntaxat aſpergatur.*

Idem Beza in Epistoſta ad Thomam Tiliū, quæ eſt ſecunda inter Epistoſtas Bezae ita Lutherum, refellit: *Iuſſit Chriſtus nos baptizari, quo verbo certum eſt ſignificari immerſionem* (vbi hoc eſt certum? In Gymnaſio & Lexico Bezae. Nam, vt antea dictum, τὸ βαπτίζω generale eſt ad ablutionem per immerſionem.) *Num igitur malè baptizantur, qui aqua tantum iniecta aſperguntur? Imò quod eſt in illa actione merè ſubſtantiale (nempe aqua ablutio) rectè obſeruatum eſt ab Eccleſia. Immeritò verò pro atatis & regionum conditione, vel retenta eſt, vel in ſimplicem aſperſionem nulla cura baptiſmi imminutione quodammodo commutata.*

B

Quæ-

*Tit. de Baptif-
mo, & in Col-
loq. Lat. tom. 2.
fol. 130. b. edit.
Francof. in 8.*

Quæritur II. Quæ sit materia Baptismi. Respondet Lutherus in Colloquiis Germanicis. *Quidquid dici potest balneum, id etiam seruire & aptum esse ad baptismum.* Ex quo ineuitabiliter sequitur, baptismum, ex Lutheri sententia, administrari posse, si desit aqua *in vino, cereuisia, mulso, lacte, sanguine, & id genus aliis, quia ex his omnibus potest balneum confici.*

*Est epist. 2. Be-
za, & tom. 3. Ope-
rum Theolog.*

Luthero succinit Beza epistola ad Thomam Tiliam. *Desit aqua, inquit Beza, & tamen baptismus alicuius differri cum adificatione non possit, nec debeat, ego certe quouis alio liquore (ergo etiam vino, mulso, lacte, & quod dictu turpe, lotio) non minus ritè quàm aqua baptizari. Nec aliter de his rebus ipsi etiam supersticiosissimi scholastici scriptores censuerunt. Mendacium impudens cum insigni calumnia.*

Antipharmacum ex Luthero.

*Tom. 7. Lat.
VVeib. fol. 350.
a. edit. 1557.*

NON iniuria interrogas; num verum sit quod Lutherus & Beza præcedente quæstiuncula docuerunt. Respondet Lutherus, non esse verum: ita enim scribit homilia de baptismo: *Si aliud quidpiam adhiberes, quàm eam creaturam, quam expressit & adhiberi iussit Deus, (hoc est, præter aquam) etiamsi illa verba recitabis, quæ iussit recitari, videlicet, baptizo te in nomine Patris, &c. tamen non baptizares, sed Deo illuderes, & sacramentum ignominia contumeliæ afficeres; (illudunt igitur Deo Lutherus & Beza, & sacramentum ignominia afficiunt, cum docent, quemlibet alium liquorem, deficiente aqua, adhiberi posse) nam institutum & mandatum Dei per quod creatura (nempe aqua) nominatim expressa est, temerè & contumaciter contemnis ac negligis, &c. Hoc non ipse excogitavi, somniaui, finxi, aut elegi, nec ex propria intentione proprioque consilio institui aut incepti, sed*